

 HOLM
SOGNEFORENING

Nr. 152
39. årgang
Februar 2016

HOLMBOEN

Holmboen er et kvartalsblad for Holm Sogneforening af 1. maj 1978.

Foreningen er upolitisk, og har til formål at styrke og udvikle landsbyfællesskabet, såvel kulturelt som selskabeligt samt medvirke i alle sager til styrkelse af sognets interesse af social og teknisk art og samtidig være til hjælp for de folkevalgte råd.

Indlæg i Holmboen

Bladets spalter er åbne for alle medlemmer. Har du noget på hjerte, er du velkommen til at komme med indlæg til Holmboen.

Har du adgang til en computer, kan du fx maile en wordfil med dit indlæg, du kan ringe til en af os, du kan aflevere det personligt eller sende det i posten.

Materiale til næste nummer af Holmboen skal være redaktionen i hænde senest: 15. april 2016.

Holmboen udkommer omkring

1. februar, 1. maj, 20. august og 1. november.

Redaktion

Jonna Neumayr
Mobil: 2847 4281
Email: baunbjergvej@gmail.com

Oplag: 300 stk.
Løssalgspris: kr. 30,00

Bestyrelsen for Holm Sogneforening

Formand

Jørgen Hornshøj
Tlf. 7449 0023
Email: jhornshoej@bbsyd.dk

Næstformand

Kurt Kjærgaard
Tlf. 4114 1625

Kasserer

Hans Chr. Jessen
Tlf. 2372 8757
Email: trolsgaard@bbsyd.dk

Sekretær

Gitte Kjærgaard
Tlf. 2293 2886
Email: kjaergaard.gitte@gmail.com

PR og bolig

Sanne Larsen
Tlf. 2232 7007

Teknik og miljø/pedel

Hanne Egtved Hansen
Tlf. 3054 2330

Pedel

Jan Philipsen
Tlf. 7449 0492

Revisorer

Gerda Lorenzen
Claus Jessen

1. suppleant

Bente Rasmussen

2. suppleant

Jessie Dowdall

Brugergrupper

Fællesspisning

Tom Møller
Tlf. 2537 1788
Joan
Tlf. 5299 0971

HAT

Jørgen Hornshøj
Tlf. 7449 0023

Lokalhistorisk

Henriette Matthiesen
Tlf. 2023 3650

Holm Fodboldklub

Søren Kolmos
Tlf. 6126 3423

Strikkeklubben

Tove Bruun
Tlf. 2765 9602

Holm.infoland.dk

Esther Hess Madsen
Tlf. 6175 0619

Lotto

Hanne Egtved Hansen
Tlf. 3054 2330

Har du lyst til at deltage i en eller flere af disse aktiviteter, kontakt da venligst en af ovenstående personer.

Er du derimod interesseret i selv at starte en ny gruppe op, kontakt da venligst en fra bestyrelsen.

Leje

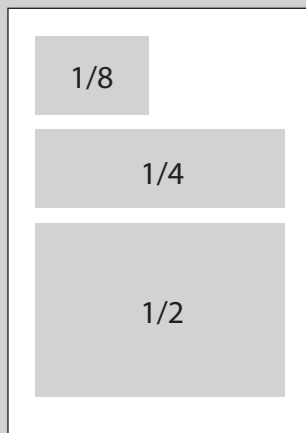
Udlejning af borde, stole og service.

Ring på telefon 7445 3324
torsdage fra kl. 18-19.

Priser på annoncer i Holmboen

1/8..... kr. 350
1/4..... kr. 500
1/2..... kr. 900

Betaling: 1 gang årligt (januar).

Se kommende arrangementer på
www.olferts-venner.dk

JCS

Transport

Møllegade 27, Holm
6430 Nordborg
Tlf.: 74 45 89 00
Mobil: 40 13 77 95

Dreyers el-service

Salg . Service . Reparation . Maskinvedligeholdelse . Nybygning

NIS DREYER · Aut. el-installatør
Brønd 7a · Holm · 6430 Nordborg · Tlf. 74 45 02 01

NORDBORG BIO

Besøg os på www.nordborgbio.dk

Randis

BLOMSTER & PLANTER
Ulbjerggade 23, Nordborg
Telefon: 74 45 14 44

Generalforsamling

Tirsdag den 23. februar 2016 kl. 19.30

Indkaldelse til generalforsamling i Holm Sogneforening.
Dagsorden ifølge vedtægterne.

Foreningen er vært med en ostemad, kaffe/te, vand eller øl.

På valg er

Kurt Kjærgaard
Jan Phillipsen
Hans Chr. Jessen
Jørgen Hornshøj

Kurt vil helst ikke genvælges, så bestyrelsen anbefaler at
Kristian Dreyer indtræder i stedet for Kurt Kjærgaard.

Bestyrelsen

Brdr. Entreprenør Aut. kloakmester Nørulf A/S

Stolbrogade 23, Stolbro, 6430 Nordborg
Telefon: 7445 9988 • Mobil: 2049 5198

Vi gi'r en tur i biografen

– Hvis du drikker en kop kaffe med os

Aftal et uforpligtende møde med Andelskassen. Så kan du fortælle os over en kop kaffe, hvad du forventer af dit pengeinstitut, og vi kan vise, hvad vi kan tilbyde dig.

Uanset om mødet resulterer i, at du vælger at blive kunde hos os eller ej, får du to biografbilletter med hjem.

Vi glæder os til at se dig!

Hertugtorvet • Storegade 43 • 6440 Augustenborg
Telefon 87 99 35 00 • www.andelskassen.dk

Andelskassen – en del af Danske Andelskassers Bank A/S

 Andelskassen

- Sammen kan vi mere

Sognegården

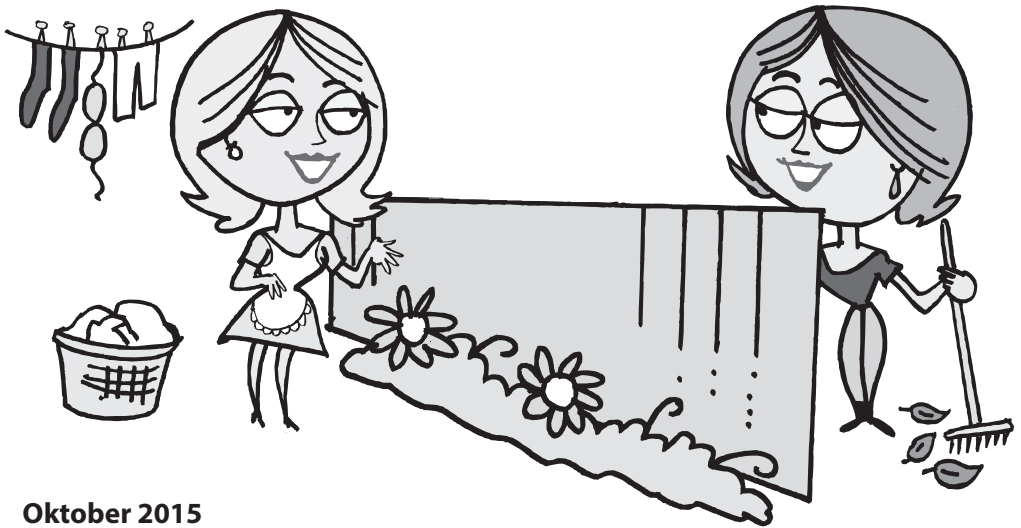
Første fase af renoveringen af loftet i omklædningsrummet er afsluttet. Der er kommet nye gipsplader op på loftet og omkring bjælkerne. Opgaven blev løftet af Kurt, Denge og Fibbe.

Anden fase laves når HAT er færdig med deres forestillinger med udgangen af marts. Der kommer glasvæv op, og det hele bliver spartlet, slebet og malet. Ved samme lejlighed males væggene, og de manglende fodlister kommer op.

Renoveringen af toiletbygningen har kørt lidt langsomt, men der er kommet skred i projektet igen. Næste gang der kommer et arrangement på sognegården, hvor der bliver brug for faciliteterne i toiletbygningen, er den 21. maj.

Fra Holmbodagbogen

Oktober 2015

01. Rikke Astrup og Lise Harvig er flyttet til Lønsømadevej 11, og Holger og Katja Twistel er flyttet til Nørrelykkevej 2. Velkommen begge steder
Anne Grethe og Henning Phillipsen har købt Møllegade 97.
05. Lotto.
06. Fællesspisning med 33 deltagere.
08. Zumba.
11. Store billeddag i Sønderborg.
13. Strikkeaften med 5 deltagere (efterårsferie).
15. Zumba.
16. Døde Hans Christian Hansen, Enghaven 11. Han var født på Baunbjergvej 30.
18. Hans Carl Lorentzen, Damgade 35, fyldte 70 år.
19. Lotto.
20. Ellen Marie og Thorkil Thomsen, Møllegade 30, havde sølvbryllup.
22. Zumba.
24. Eva Sarsgaard, Damgade 36, fyldte 60 år.
27. Strikkeaften i arkivet med 11 deltagere.
30. Laila og Bent Samuelsen, Dyvigvej 1, havde guldbryllup.
31. Åben i arkiv første gang efter renoveringen.

November 2015

Nedbør målt i Nørrelykke: 136,5 mm

01. Døde Jørgen Hauberg, født 24.2. 1922, gift med Kathrine Matthiesen (1918-2010).
02. Lotto.
03. Døde Kjestine Eleonore Petersen født Høi, søster til Lauritz Lauritzen Høi. Hun var født 1919.
03. Fællesspisning.
05. Zumba.
04. Fik Nandi Neumayr Sørensen og René Christensen, Mari Jenses Vej 2, en datter.
07. Jagt. 29 jægere og 2 med "stok". 0 udbytte.
10. Strikkeklub.
12. Zumba .
16. Lotto.
18. Døde Edith Jollmand, født Brodersen i 1923, Møllegade 43. Hun var gift med Nis Jollmand.
24. Strikkeklub.
25. Reception i Sognegården.
28. Jagt. 31 jægere + 2 med stok. Udbytte 2 dyr + 2 harer + 1 and. Derefter kålspisning med 32 deltagere.
28. Åben i arkiv.
30. Lotto.

December 2015

Nedbør målt i Nørrelykke 137,5 mm

01. Fællesspisning.
02. Zumba.
05. Julestue på Jollmandsgård. 187 besøgende (dårligt vejr).
05. Käthe Jørgensen, Fribjerg 6, tidligere Hellesøvej 23, fyldte 80 år.
06. Juletræsfest. Aflyst p.g.a. manglende tilslutning.
08. Strikkeklub. 14 deltagere.
10. Zumba.
13. Hans Christensen, Møllegade 78, fyldte 70 år.
13. Richard Christiansen, tidligere Baunbjerg 3, døde 80 år gammel.
31. Marika Kørvell, Nørrehaven 8, fyldte 50 år.

Holm Amatør Teater

Bedemanden banker altid 3 gange

Døden på badhotellet

En komedie af
Erik Hansen

Generalprøve

Fredag 4. marts 2016, kl. 15.00

Entré 25 kr.
(Forsalg / ved døren)

Premiereforestilling

Fredag 4. marts 2016, kl. 20.00

Entré 50 kr.
(Forsalg / ved døren)

Forestilling

Lørdag 5. marts 2016, kl. 19.30

Entré 50 kr.
(Forsalg / ved døren)

Forsalg på Holm Sognegård

fra torsdag den 3. december til torsdag den 3. marts
i kontorets åbningstid torsdage kl. 18 - 19.

holmteater@bbsyd.dk

HAT

Så er Holm Amatør Teater ved at sætte sin vinterforestilling op. Stykket, som er en komedie, handler om Karlshøj kur- og badehotel. Ejerne John og Claudia Clausen lever som hund og kat. Claudia har indledt en affære med den lokale bedemand, og sammen ønsker de at skaffe sig af med John. En dag dukker John's kæreste fra ungdommen op sammen med sin datter; de er på flugt fra datterens mand, som er en voldelig rocker. På samme tid indlogerer kriminalforfatter miss Mable sig på hotellet. Her møder hun den nærsynede kriminalbetjent Sofus Larsen. Begær og intriger tager magten fra både personale og gæster. Gamle lig vælter ind og ud af skabet, samtidig med at nye lig skal skaffes af vejen. Hvordan dette persongalleri får redt trådene ud, vil vi gerne invitere publikum til at komme ind på teateret og se. Jeg kan dog oplyse, at det ender med dødt løb.

I år er stykket skrevet af Erik Hansen. Stykket hedder "Bedemanden banker altid 3 gange – Døden på badehotellet".

Billetterne har været udbudt til salg siden begyndelsen af december. Billetterne udbydes til salg på sognegården hver torsdag i kontorets åbningstid fra kl. 18-19. Desuden kan der købes billetter ved døren, hvis forestillingerne ikke bliver udsolgt i forsalget. Vi bliver nødt til at holde billetsalget samlet på sognegården, ellers har erfaringen vist, at vi mister overblikket.

Generalprøve fredag den 4. marts kl. 15.00. Entré 25 kr.

Premiere fredag den 4. marts kl. 20.00. Entré 50 kr.

Forestilling lørdag den 5. marts kl. 19.30. Entré 50 kr.

Vi glæder os til at vise jer hvad vi har på plakaten, og i kan roligt skruer forventningerne op og glæde jer.

Som sædvanlig er baren åben før, under og efter forestillingen. Under den almindelige slendrian efter forestillingen, er der mulighed for at erhverve sig en HATdog. Sidste år prøvede vi med at åbne en vinbar på første sal, det blev der taget godt imod af publikum, så det gør vi igen i år.

På HAT's vegne Jørgen Hornshøj

Reception for frivillige og sponsorer

Sogneforeningen markerede afslutningen af de store forbedringsprojekter med en reception den 25. november 2015. Det blev en hyggelig sammenkomst med ca. 30 frivillige og sponsorer. Der blev serveret snitter som et hold af frivillige havde fremstillet om formiddagen. Hertil kunne man få kaffe, øl, vin eller sodavand. Her skal gentages takken for den indsats og støtte der er blevet ydet.

Takketale ved reception 2015-11-25

Vi vil gerne vise hvad vi har opnået gennem de sidste par år. Grunden til at vi er samlet her i dag, det er for at vi som lille samfund kan vise vores taknemlighed over den støtte vi har modtaget, så vi har haft mulighed for at vedligeholde og forbedre nogle af de faciliteter der er med til at gøre Holm til et godt sted at leve.

Da LUP gruppen, det er det vi kalder vores fundraising gruppe, startede dette projekt op, var det et projekt til over 1,2 mil kr. Vi måtte erkende at det var et for stort projekt til at vi kunne gabe over det økonomisk, derfor endte vi med det projekt som vi nu har fået gennemført.

Projektet består af tre dele.

Den første del var udskiftning af vinduer og døre. Udskiftningen var tiltrængt, fordi de gamle vinduer var forfaldne, og fordi en del af vinduerne var uden termoruder, noget der ikke er ok efter dagens standard. Vi havde også brug for at jordvarmeanlægget som kommunen havde investeret i kunne følge med når det var rigtigt koldt, hvad det kneb med før vinduerne blev skiftet. Men vi ønskede også at forbedre den måde bygningerne præsenterede sig på, og det kunne vi gøre ved at sætte vinduer i der lignede dem som bygningen havde på det tidspunkt hvor den blev opført i 1923. Resultatet er blevet rigtig godt, og det harmonerer med det ejerne af nabobygningerne har gjort. At det samtidig har været muligt at bruge materialer der stort set er vedligeholdelsesfrie er noget vi skal huske at glæde os over, når vi i højere grad kan bruge den frivillige indsats på arrangementer til glæde for alle, frem for at gå og male vinduer.

Den anden del var forbedringen af vores toiletforhold.

Når der er optræden på scenen bruges omklædningsrummet som backstage for musikgrupperne og teatertrupperne, og publikum der skulle bruge toiletterne følte sig lidt utilpasse ved at de skulle igennem et lokale hvor der fuld gang i omklædningen og hvad der ellers hører med til et show. Derudover er toilettet blevet mere handicapvenligt og fremstår noget bedre indrettet og i indbydende materialer. Vi har oplevet at forbedringerne af adgangsveje lever helt op til forventningerne, det har bestået sin prøve ved arrangementer hvor sognegården var fyldt til bristepunktet.

Den tredje del var en modernisering af indgangspartiet ved lokalhistorisk grupperum. Gangarealet var gennem årene gået i forfald, og var endt som pulterrum for ting som ingen rigtig kunne huske hvad de skulle bruges til. Gulvet blev gravet op, der kom isolering og varmeslanger i gulvet, og det hele blev afsluttet med ny gulvbelægning.

Den første forudsætning for at projektet kunne realiseres var at vi kunne skaffe de fornødne penge til projektet. Sogneforeningen havde gennem årene oparbejdet en del af det nødvendige beløb, og forventningerne til at LAG ville støtte os udgjorde fundamentet for at vi kunne tro på en realisering af projektet. Støtten fra LAG kunne efter reglerne dog først udbetales, når projektet var afsluttet og alle regninger var betalt. Vores problem var, at selv om vi kunne få den nødvendige støtte, så var det ikke sikkert at vi havde likviditet til at gennemføre projektet. Der var to væsentlige faktorer der sikrede vores likviditet, så vi turde at gå i gang. Den ene faktor var at private fonde støttede os og udbetalte støtten inden at projektet var sat i gang, så vi løbende kunne betale vores regninger. Den anden faktor var at kommunen udviste stor imødekommenhed.

Vi står nu med nogle forbedringer, som er resultatet af manges indsats. Det startede med LUP gruppens indsats for at udarbejde projekterne og fremskaffelse af de manglende midler, og afsluttes med samme gruppes afvikling af det medfølgende bureaukrati. Mange frivillige har været ind over; der er brugt 330 timer på det officielle projekt, men i samme periode over det dobbelte brugt på de mange opgaver der blev løftet nu vi alligevel var i gang. Der er stadig igangværende projekter som har taget sit udspring i de første projekter. For at holde vores sognegård kørende som basis for vore aktiviteter, så er der hele tiden noget der trænger til opmærksomhed. Vi regner med at vi har 130 timers frivilligt arbejde der skal afsluttes, inden vi skal starte nye opgaver op.

Jeg er rigtig glad for det vi har opnået, og jeg er tryk ved fremtiden, så jeg vil sige tak til LUP gruppen som har stået for projekteringen, Tak til vores sponsorer som har gjort det muligt for os at løfte opgaven, Tak til vores håndværkere, som har leveret et godt stykke arbejde, på de vilkår vi har givet dem, Og sidst men ikke mindst tak til alle dem som har ydet og frem over også vil yde et stort frivilligt arbejde. Uden jeres indsats så har vi ikke kunnet opnå den støtte vi har fået, og hvis vi ikke selv vil yde noget, så gav det heller ikke mening at støtte os. Lad os løfte glas, kaffekop eller hvad vi nu står med og skåle for at fælles indsats giver glæde og livskvalitet på den måde, som os der vælger at bo i en landsby godt kan lide det.

Aktivitetskalender for Holm Sogneforening Januar - Marts 2016

Februar 2016	
Ma	1 Lotto
Ti	2 Fællesspisning
On	3
To	4 Lokalhistorisk
Fr	5
Lø	6
Sø	7
Ma	8
Ti	9 Strikkeklub
On	10 Foredrag Genforening
To	11
Fr	12
Lø	13
Sø	14

Marts 2016	
Ti	1 Fællesspisning
On	2
To	3 Lokalhistorisk
Fr	4 HAT
Lø	5 HAT
Sø	6
Ma	7
Ti	8
On	9
To	10
Fr	11
Lø	12
Sø	13
Ma	14 Lotto

April 2016	
Fr	1
Lø	2
Sø	3
Ma	4
Ti	5 Fællesspisning
On	6
To	7 Lokalhistorisk
Fr	8
Lø	9
Sø	10
Ma	11 Lotto
Ti	12
On	13
To	14

Ma	15	Lotto	
Ti	16		
On	17		
To	18		
Fr	19		
Lø	20		
Sø	21		
Ma	22		
Ti	23	Generalforsamling	
On	24	Strikkeklub	
To	25		
Fr	26		
Lø	27	Åben Arkiv lokalhistor.	
Sø	28		
Ma	29	Lotto	

Ti	15	Strikkeklub	
On	16		
To	17		
Fr	18		
Lø	19		
Sø	20	Palmesøndag	
Ma	21		
Ti	22		
On	23		
To	24	Skærtorsdag	
Fr	25	Langfredag	
Lø	26		
Sø	27	Påskedag	
Ma	28	2. påskedag	
Ti	29		
On	30		
To	31		

Fr	15		
Lø	16		
Sø	17		
Ma	18		
Ti	19		
On	20		
To	21		
Fr	22	Store Bededag	
Lø	23		
Sø	24		
Ma	25	Lotto	
Ti	26		
On	27		
To	28		
Fr	29		
Lø	30	Åben Arkiv	

Hellig 3 konger

Hellig 3 konger blev afviklet på traditionel vis. Der var 9 udklædte personer, som vandrede rundt i Holm og vi blev gæstfrit budt inden for mange steder. Kl. 22:30 var der maskefald på sognegården og præmier til de bedst udklædte.

Førstepladsen gik til Else, Henning og Thor, andenpladsen gik til Jessie og Jens, og tredjepladsen gik til Anders og Peter. Mange af de gæstfrie værter var mødt op for at se, hvem der gemte sig bag de masker, de ikke kunne gætte. Det blev en hård, men munter aften.

Blandt de udklædte er der et stort ønske om at tilpasse traditionen, så vi fejrer Hellig 3 konger en aften, hvor der ikke er en arbejdsdag dagen efter. En ændring af traditionen kunne formuleres som "Hellig 3 konger i Holm fejres en lørdag. Hvis den officielle dag ikke er en lørdag, fejres det den efterfølgende lørdag".

Begrundelse: Det er ikke muligt at gå fra hus til hus en hel aften uden at hænge lidt i bremsen dagen efter. Udviklingen på arbejdspladserne i dag betyder, at det er helt uacceptabelt. En del af dem som synes at det er sjovt og hyggeligt at gå rundt har fravalgt det i år, fordi der var en arbejdsdag dagen efter, medens nogle af deltagerne havde store overvejelser, om de skulle gå med i år.

På sidste generalforsamling var emnet til debat. Da vi gerne ville forholde os velovervejende til forslaget, bliver ændringen sat på dagsordenen til generalforsamlingen her den 23. februar.

Det er vigtigt for traditionens overlevelse at der er accept af en eventuel ændring, både hos dem som gerne vil gå, og hos dem som gerne vil være værter.

Historien om Als

Efter revolutionen på Als blev der stille om skræddersvenden Bruno Topff

af Bjarne Nielsen

Bruno Gustav Eugen Topff, som `præsidenten` for den socialistiske republik Als var døbt, blev født i Potsdam ved Berlin i 1886. Han var skræddersvend og marinesoldat i Den Kejserslige Tyske Marine.

Efter revolutionen på Als blev der stille om Topff.

Socialdemokraten Gustav Noske lod senere Topff arrestere og stille for en krigsret, men han frikendes for beskyldninger om svindel og andet, fordi hans revolution havde været fredelig og 'endda måske forhindret mere radikale i at erobre magten', som det hed i dommerkendelsen.

Her skal man huske, at titusinder af rødgardister blev myrdet af de socialdemokratiske sejrherre. Herunder Karl Liebknecht og Rosa Luxemburg i januar 1919.

Efter frifindelsen og hjemsendelsen startede Topff som mester en skrædderforretning i Sønderborg. Den 16. August 1919 er Topff indskrevet som taler for Spartacusforbundet ved en demonstration mod for høje priser og for små mdrationer.

Topff, der kun havde én lunge, led ofte af tuberkulose og var i denne

periode meget syg. Han dør i Sønderborg den 9. november 1920, på årsdagen for sin fratrædelse som præsident eller soldaterrådsformand, kun 34 år gammel.

Han bliver begravet på De Tolv Apostles Kirkegård i Kolonnenstrasse i Berlin. Hans navn står ikke på gravstenen.

Der gør derimod hans søsters og svogers. Efter Anden Verdenskrig havde man i Berlin mangel på gravsteder, så man begyndte at begrave folk lodret, og hans grav blev lagt sammen med resten af Topff familien. Bruno Topff Selskabet har dog fået opsat en lille mindeplade med hans navn.

Historien om Bruno Topff er beskrevet flere steder. Sidst har tidl. skatteminister Frode Sørensen skrevet en bog om historien. Andre har også taget historien op, og ikke alle har bibragt sandheden om den tyske marine-skrædder, som i 1918 løsrev Als fra det tyske kejserrige.

Det er en historie, der her i det sønderjyske grines af, men når man kommer til bunds i denne historie, viser den sig som mere end en sjov anekdote. Den er faktisk en del af verdenshistorien.

Historien starter i Kiel tilbage i 29. oktober 1918. Tyske flåde fartøjer havde fået besked på at gøre sig klar til det afgørende slag, og besætningerne skulle være på skibene. Mange søfolk opfattede meldingerne som om, at det der var på vej var et sidste og selvmorderisk slag uden nogen krigsmæssig betydning. Krigen var tabt, og de ville ikke længere risikere deres liv for en uduelig kejser. Mytteriet starter i Wilhelmshaven, og kort tid efter i Kiel.

Mere end 1.000 mytterister fængsles og skal stilles for en krigsret. Alt er kaos. Dette kan den lokale arbejderbevægelse se en ide i, så man konspirerer sammen og holder store protestmøder. Det er møder som blev angrebet af de sidste loyale soldater, og adskillige døde ved kampene mellem socialisterne og mytteristerne på den ene side og loyale soldater. Efter mødet blev der lavet et soldaterråd, som reelt overtog magten. ►

► En af førerne var den socialdemokratiske rigsdagsmand Gustav Noske. Han ankom til Kiel den 4. november. Gik straks i gang med at få organiseret revolutionen og den 7. november 1918 blev han udnævnt af arbejder- og soldaterrådet til guvernør.

Den 9. november 1918 udråbtes den tyske republik og våbenstilstanden blev en realitet den 11. november 1918.

Bruno Gustav Eugen Topff var uniformsskrædder, født i Potsdam ved Berlin 2. november 1886. Ved slutningen af krigen var han avanceret til overskræddergast ved marinen. På dette tidspunkt var han præget af sygdom. Han led af tuberkulose, og var indlagt på marinelazerettet. Han var også glødende socialist, og mødte flere gange Noske.

Trods sygdom formåede han den 6. november, at sætte sig i spidsen for et soldaterråd i Sønderborg. Han vidste at der havde været en opstand i Kiel. Han vidste også at Noske var bag dette. Grundet censuren var der ikke kommet meget mere frem om detaljerne, ligesom kommunikationslinierne var meget i de sidste krigsdage. Planer for denne opstand fandtes ikke, så den noget sindsforvirrede og sygdomssvækkede Bruno Topff tog sagen i egen hånd. Her er det vigtigt, at slå fast han lod Als frigøre fra det tyske kejserrige, og udråbte republikken Als.

Jens Sandvei døde 26. december 2015, efter længere tids svagelighed.

Jens blev født i Brønd 11, som den yngste af en søskendeflok på 7. Han voksede op på gården og blev ved landbruget.

Efter giftemålet med Lise købte de Hellesøvej 24, som de drev på dygtig vis. Lise var ham en god støtte i landbruget. Så kom der 2 drenge til, Henning i 52 og Jens i 56.

Jens var meget boglig, så han uddannede sig til kontrolassistent over flere vintre på Gråsten Landbrugsskole, hvortil han cyklede i de hårde vintre i 50'erne. Da den funktion blev nedlagt, fik Jens job på Solofabrikken i Sønderborg, hvorfra han gik på pension.

Hele sit liv var Jens meget interesseret i historie. Det var derfor naturligt for ham, at være med til at starte lokalhistorisk arkiv, hvor han var med til at bygge arkivet op. Han bidrog med megen viden om Holm og dens historie. Jens var ikke kun interesseret i fortiden. Han var også med i nutiden, både på pc og sin uundværlige radio, hvor han var ivrig lytter på p1 og 24/7. Jens havde den sorg at miste sin Lise i 2001. Det tog hårdt på ham, men Jens holdt sig i gang ved at sysle med høns, og hvert forår at lægge kartofler og tilplante sit drivhus, til glæde for familien og de gamle naboer.

Mange har siddet i hans køkken og nydt godt af hans viden, og hans udlægning af dette og hint. Han var en vis, imødekommende og meget seriøs mand – han stod ved sine meninger. Jens kendte mange mennesker og vil blive savnet både der og i familien.

Ære være Jens Sandveis minde.

På vegne af lokalhistorisk arkiv
Tove Bruun

Hvad sker der!

Sogneforeningen informerer om kommende aktiviteter på flere forskellige måder.

Den officielle er som her, i Holmboen. Der ud over informerer vi på **Facebook** på den side som Lasse administrerer. Der skal du skrive "Holm Sogneforening" i søgefeltet.

Så er der også hjemmesiderne <http://www.holmsogneforening.dk> og <http://holm.infoland.dk/holm-sogneforening>. Hjemmesiderne har links til en mængde andre informationer om Holm. Og sidst men ikke mindst, så er der skiltene i vejsiden, når man kører ind i Holm.

Opvarmning? Spørg Dansk Varme Service

Vi tilbyder salg, service og installation af:

- Oliekedler
- Varmepumper
- Solvarme
- Olietanke
- Træpilleanlæg
- Brændeovne
- Naturgaskedler
- Stokerfyr
- Træpillebrændeovne

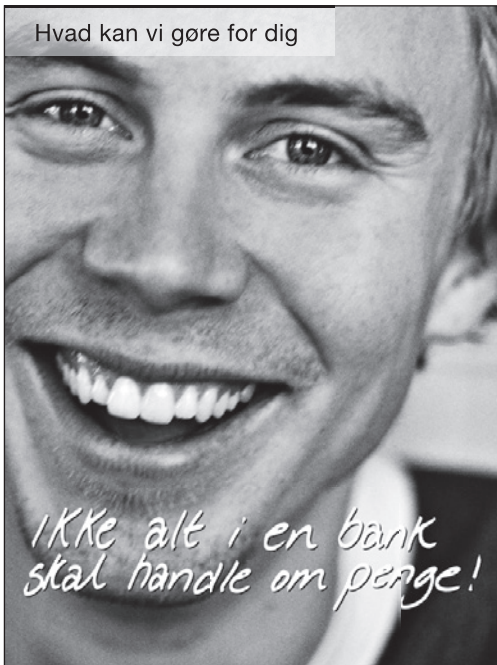
Vi tilbyder altid uforpligtende energirådgivning.

JOB Varmeteknik er din lokale servicepartner hos Dansk Varme Service.
Kontakt Mads Obling på 22 20 57 08

Tlf. 70 10 98 00
www.danskvarmeservice.dk

Hvad kan vi gøre for dig

*IKKE alt i en bank
skal handle om penge!*

I Sydbank er det vores mål at lytte til dine behov, så vi bedre kan forstå og handle efter dine ønsker. Så kom ind og fortæl os om dine drømme og planer, så hjælper vi dig med at gøre dem til virkelighed.

Velkommen i Sydbank!

Tlf. 70 10 78 79
info@sydbank.dk · sydbank.dk

Sydbank

Buketter • Bårebuketter • Brudebuketter
Sammenplantninger • Chokolade og vin

Blomsterværkstedet

Storegade 25 • 6430 Nordborg • Telefon: 7449 1212
Medlem af Euro Florist

TUBORGFONDET

Gamle Carlsberg Vej 10 · 2500 Valby · Tel. 33 27 47 03 · Fax 33 27 47 03

Mellemvej 21
6430 Nordborg
Telefon: 7449 0379
E-mail: adm@colorsigns.dk
www.colorsigns.dk

Kvickly

Nordborg
Telefon 74 45 05 52

Gode dagligvarer
hver dag!
– lige ved hånden
til den rigtige pris!

LINAK®

Storegade 2 A • 6430 Nordborg
Tlf. 74 45 44 02
Biltilf. 21 42 90 57
Fax 74 49 05 02

*Er tapetet læst
og væggen bar,
- så ring til Kesse
og sagen er klar!*

"Altid på forkant med udviklingen"

DANSKE MALERMESTRE MEKLEM AF DANSKE MALERMESTRES GARANTIFØRNING

Holm Pølser^{ApS}

Møllegade 39 • 22 12 33 57

Genforeningsaften

i Sognegården onsdag den 10. februar kl 19.30

Foredragsholder er sognepræst ved Domkirken i København
Stine Munch.

Hun vil fortælle om sit arbejde som præst i Flyvevåbnet
og om sine udsendelser med Flyvevåbnet.

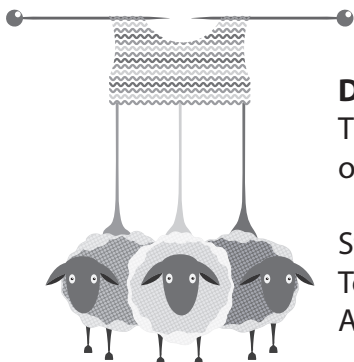
Stine Munch er indfødt Holmbo og har levet hele sin barndom her
på Hellesøvej 21 og er født Bruun.

Éntre kr. 50,- inkl. kaffe og brød.

Tilmelding til: Henriette Matthiesen, e-mail: henriette@bbsyd.dk, tlf. 74453620,
Bodil Sørensen, e-mail: enghaven14@bbsyd.dk, tlf. 40173531 eller
Tove Bruun, e-mail: skottie@bbsyd.dk, tlf. 61390723

Holm Strikkeklub

Alle er velkommen i vores strikkeklub, det koster ingenting og der er ingen forpligtigelser. Tag din kaffe/te med, og strikker du ikke, er alt andet håndarbejde også velkommen. Vi er der fra kl. 19 til 21 med en pause ved 20-tiden.

Datoer

Trisdag den 9. februar, 24. februar og 15. marts.

Strikke hilsen

Tove Bruun, mobil: 2765 9602

Anette Jensen, mobil: 6139 0723

LOTTO i Holm Sognegård

Datoer

Mandag den 1. februar, 15. februar, 29. februar, 14. marts, 11. april og 25. april. Dørene åbnes kl. 18.15.

Kontaktperson: Hanne, mobil 3054 2330.

Zumba i Sognegården

Vi starter op igen i slutningen af marts.

Pris per gang: 25 kr.

Tilmelding til Sanne på mobil nr. 2232 7007.

Fællesspisning

Tirsdag den 2. februar, 1. marts og 5. april

Tilmelding til Tom på tlf. 2537 1788
eller Joan på tlf. 5299 0971.

Check ind på
Holm Sogneforenings hjemmeside
www.holm.infoland.dk

Holm Sogneforening er også på

facebook

